Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WSI GROCHOLUB

Zleceniodawca: Urząd Gminy w Walcach
ul. A. Mickiewicza 18
47-344 Walce

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 7 lipca 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI 4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU 6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA 8
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE 8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA 8
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE 8
2.4 WODY PODZIEMNE 9
2.5 KLIMAT 11
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI 12
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE 12
2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA 12
2.7 ZASOBY NATURALNE 12
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA 12
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE 13
2.10KRAJOBRAZ 13
2.11ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH 13
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU 14
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 14
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU 14
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 16
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO 16
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000 16
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 17
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 18
11. LITERATURA 20

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2026 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 642-283-41-91, REGON 241759860

Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Grocholub. Sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z potrzeby wprowadzenia ograniczenia możliwości realizacji obiektów budowlanych związanych produkcją rolniczą na terenach wskazanych w ww. planie miejscowym w ramach przeznaczenia RP - rolnych bez prawa zabudowy siedliskowej, a w szczególności w celu ograniczenia możliwości realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie hodowli zwierząt. Często tego typu inwestycje powodują znaczące negatywne oddziaływania i konflikty społeczne.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie , udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera
   - ustalenia i główne cele projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Walce dla sołectwa Grocholub oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
   - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
   - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
   - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia
   - istniejący stan środowiska,
   - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
   - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
   - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
   - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia
   - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
   - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Walce powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego z 2019 r. przyjęty Uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Walce zatwierdzonego uchwałą nr LXXII/565/2023 Rady Gminy Walce z dnia 28 grudnia 2023 r.;
- Plan ogólny gminy Walce – trwa procedura sporządzania POG;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub zatwierdzony uchwałą nr XIII/72/03 Rady Gminy Walce z dnia 24 listopada 2003 r. - obowiązujący na analizowanym terenie mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Walce dla potrzeb zmian suikzp i mpzp, Bio-Plan, Krasiejów, 2009 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Walce na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, aneks oraz aktualizacja danych, wg stanu na czerwiec 2019; Bipok, Opole, 2019 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Walce, Geologic Tomasz Miłowski, czerwiec 2025 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w czerwcu 2026 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Walce powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zgodnie z podjętą uchwałą nr XXXI/229/2026 Rady Gminy Walce z dnia 25 lutego 2026 r. przystąpiono do sporządzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub. Obszar objęty projektem zmiany planu miejscowego obejmuje grunty wsi Grocholub, w granicach określonych w uchwale nr XIII/72/03 Rady Gminy Walce z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub.

Sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z potrzeby wprowadzenia ograniczenia możliwości realizacji obiektów budowlanych związanych produkcją rolniczą na terenach wskazanych w ww. planie miejscowym w ramach

przeznaczenia RP - rolnych bez prawa zabudowy siedliskowej, a w szczególności w celu ograniczenia możliwości realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dotyczących hodowli zwierząt. Dla obszaru dla którego sporządza się zmianę planu, obowiązuje miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub, zatwierdzony uchwałą nr XIII/72/03 Rady Gminy Walce z dnia 24 listopada 2003 r., w którym to na terenach RP możliwa jest realizacja obiektów związanych z produkcją roślinną i hodowlaną, właściwie bez jakichkolwiek ograniczeń. W celu uporządkowania tej kwestii i wprowadzenia zasad lokalizacji projekt wprowadza do tekstu uchwały z 2003 r. następujące zmiany:

1) *w § 9 po pkt 26 dodaje się pkt 27 i 28 w brzmieniu:*
   „27) produkcja roślinna – podstawowy dział rolnictwa obejmujący całokształt działań związanych z uprawą roślin w celu pozyskania płodów rolnych, służący zaspokajaniu potrzeb żywnościowych ludzi, dostarczaniu pasz dla zwierząt oraz pozyskiwaniu surowców dla przemysłu;
   28) produkcja zwierzęca – dział rolnictwa zajmujący się pozyskiwaniem produktów pochodzenia zwierzęcego, takich jak mięso, mleko, jaja, wełna, skóry oraz żywca rzeźnego, opierająca się na planowej opiece, żywieniu i doskonaleniu ras zwierząt gospodarskich.”;
2) *w § 26 pkt 3 otrzymuje brzmienie:*
   „3) dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych związanych z:
      a) produkcją roślinną,
      b) produkcją zwierzęcą z wyłączeniem przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;”.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakłada prowadzenie racjonalnej gospodarki przestrzennej na terenach rolniczych, zgodnej z potrzebami mieszkańców oraz inwestorów, a także szczegółowo rozstrzyga o możliwości sytuowania obiektów budowlanych związanych z produkcją roślinną i zwierzęcą. Regulując zasady zagospodarowania terenów zmiana planu będzie sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi.

Na terenach RP nastąpi znaczące ograniczenie możliwości realizacji obiektów o charakterze produkcji roślinnej i zwierzęcej w stosunku do ustaleń obowiązującego mpzp z 2003 r.

Uciążliwości mogą wystąpić w związku z lokowaniem obiektów produkcji rolniczej na terenach RP. Głównie obawy wiążą się tu z uciążliwościami zapachowymi, które mogą wystąpić od obiektów w rodzaju chlewnie, obory, kurniki itp. Odory na dzień dzisiejszy ciągle nie są w Polsce regulowane, nie mniej istnieje możliwość, że takie uciążliwości wystąpią. Właściciele takich obiektów powinni w jak największym stopniu ograniczyć wystąpienie negatywnych oddziaływań, mając na uwadze przeważający mieszkaniowy charakter sołectwa Grocholub. W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań wprowadzono wyżej opisane zmiany, które spowodują, że nie będzie możliwości realizacji przedsięwzięć zawsze lub potencjalnie oddziałujących na środowisko związanych z produkcją roślinną i zwierzęcą.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Zmiana mpzp obejmuje sołectwo Grocholub w gminie Walce, zajmuje ono północno-wschodnią i centralną część gminy. Powierzchnia sołectwa wynosi ok. 697 ha, zaś powierzchnia całej gminy ok. 6923 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego[1] analizowany teren znajduje się w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Śląska (318.5), w obrębie mezoregionu Kotlina Raciborska (318.59).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Sołectwo Grocholub położone jest w obrębie Kotliny Raciborskiej, której podłoże tworzą rozległe osady dawnego mioceńskiego morza, które kształtowało się w okresie Trzciorzędu (Neogenu). Utwory miocenu są wykształcone jako iły i piaski z syderytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns**[2]. Osady te stanowią podłoże nie tylko analizowanego terenu, ale i dużej części obszaru gminy oraz gmin sąsiednich, bezpośrednio na analizowanym terenie występują na głębokości ok. 15 – 20 m p.p.t. Utwory karbońskie i triasowe na badanym obszarze występują dopiero pod warstwami osadów trzeciorzędowych na znacznej głębokości. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Kędzierzyn-Koźle[3] i ark. Krapkowice[4] powierzchniową budowę geologiczną tworzą w centralnej części sołectwa, w obrębie wysoczyzny piaski i żwiry wodnomorenowe deponowane w okresie Zlodowacenia Środkowopolskiego. Zachodnią, północno-zachodnią, wschodnią i północno-wschodnią część sołectwa obejmują doliny Swornicy oraz Dopływu spod Grocholubia. Powierzchniową budowę geologiczną tworzą tu osady rzeczne w postaci mułków, piasków i żwirów.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

<u>Wody powierzchniowe płynące i stojące</u>

Przez północno-wschodnią część sołectwa przepływa Dopływ spod Grocholubia, zaś w części południowo-wschodniej niewielki ciek Dopływ z Walców, który uchodzi do Straduni. Sama Stradunia przepływa na niewielkim południowo-wschodnim fragmencie sołectwa. Tuż poza północno-zachodnią granicą sołectwa przepływa ciek Swornica, a część doliny tego cieku znajduje się już w obrębie sołectwa, zagospodarowana jest ona jako grunty orne. W części centralnej Grocholubia generalnie brak jest jakichkolwiek cieków, nawet w postaci rowów melioracyjnych. Na terenie sołectwa nie występują również jakiekolwiek zbiorniki wód powierzchniowych, za wyjątkiem kilku niewielkich przyogrodowych oczek wodnych.

<u>Zagrożenie powodziowe</u>

[1] Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;
[2] Kotliccy G. i S., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979;
[3] Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1993 r.;
[4] Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Krapkowice, PIG, Warszawa, 1993 r.;

Na terenie sołectwa Grocholub zagrożenia powodziowe zostały wskazane zgodnie z Mapami wykonanymi przez Dyrektora Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w dolinie Straduni. Na mapach oznaczono następujące obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat - Q=1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat - Q=10%,

Dodatkowo wskazane zostały obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat, zgodnie jednak z obowiązującymi przepisami nie są one uznawane za obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Obszary zagrożeń powodziowych wskazano na terenach rolnych, poza obszarami zabudowanymi czy zainwestowanymi.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na terenie sołectwa Grocholub nie występują ujęcia wód powierzchniowych dla których ustanowiono by strefy ochrony bezpośredniej lub pośredniej.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na terenie sołectwa Grocholub tylko ciek Stradunia został wydzielony jako JCWP Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry PLRW600020117499, płynie ona przez południowo-wschodni fragment sołectwa. Cała południowo-wschodnia i wschodnia część sołectwa znajduje się w zlewni tej JCWP. Część zachodnia i północno-zachodnia sołectwa Grocholub znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW 6000101175499 Swornica.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice[5] cały obszar gminy Walce oraz sołectwo Grocholub wchodzi w skład Przedsudeckiego Regionu Hydrogeologicznego XXV, Podregion Kędzierzyński XXV 4. W regionie tym występują dwa zasadnicze poziomy wodonośne trzeciorzędowy i czwartorzędowy.

Użytkowe poziomy wodonośne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Krapkowice[6] i ark. Kędzierzyn-Koźle[7] na obszarze gminy Walce wody podziemne o większym znaczeniu użytkowym występują w utworach trzeciorzędowych, a podrzędnie czwartorzędowych. Kredowe piętro wodonośne wobec głębokiego zalegania i słabego zbadania nie ma dotychczas praktycznego znaczenia.

Wody podziemne piętra czwartorzędowego. W jego obrębie można wyróżnić dwa poziomy wodonośne: górny - posiada szeroki zasięg i związany jest z utworami piaszczysto-żwirowymi o miąższości nie przekraczającej 20 m i genetycznie związanymi z akumulacją rzeczną, dolny - tworzą osady żwirowo-piaszczyste doliny kopalnej Kędzierzyn - Rudy. Oba

[5] Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;
[6] Mandrela L., Aniszczyk M. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Krapkowice, PIG, Warszawa, 1997 r.
[7] Górnik M. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1997 r.

poziomy pozostają w łączności hydraulicznej i w zasadzie tworzą jeden wspólny poziom wodonośny. Dominujące znaczenie ma swobodne zwierciadło wody zalegające na głębokości 2-15 m ppt. Kierunek spływu wód zgodny jest z morfologią tereny i generalnie utworami piaszczysto-gliniastymi o maksymalnej miąższości ok. 140 m. Występują tu trzy warstwy wodonośne: przypowierzchniowa, pośrednia i spągowa. Ta ostatnia tworzy głęboki poziom wodonośny (miąższość do 40 m) i charakteryzuje się wysokimi parametrami filtracyjnymi. W najgłębszych partiach rynna wcięta jest w utwory wodonośne trzeciorzędowe i pozostają tam one w bezpośrednim kontakcie hydraulicznym. Zasilanie rynny erozyjnej odbywa się głównie z opadów atmosferycznych. Poważnym zagrożeniem dla warstw wodonośnych jest przenikanie zanieczyszczeń powierzchniowych w głąb profilu. Spowodowane jest to wysoką przepuszczalnością gruntu w obrębie terasy akumulacyjnej doliny Odry oraz średnią przepuszczalnością we współczesnej dolinie Odry.

Wody podziemne piętra trzeciorzędowego. Zbiornik ten tworzą warstwy piaszczyste występujące w środowisku utworów ilastych. Tworzy go 5 poziomów wodonośnych, nieciągłych warstw poprzecinanych rynnami współczesnych i kopalnych dolin rzecznych. Teren gminy leży w zasięgu mioceńskiego (sarmatu) zbiornika wód podziemnych. Ponieważ występuje w otoczeniu nieprzepuszczalnych osadów ilastych miocenu cechują go wody pod znacznym ciśnieniem. Występują w nim wody naporowe o ciśnieniu subartezyjskim i artezyjskim. Średnia głębokość zalegania to 20 - 120 m. Spływ wód następuje w kierunku północno-wschodnim, ku dolinie Odry.

W piętrach tych wydzielono jedną jednostkę hydrogeologiczną **4Q/bTrII** (na arkuszu Krapkowice **1Q/bTrII**), obejmuje ona również sołectwo Grocholub. Średnia wydajność studni wierconej wynosi: 50 – 70 m^3/h w części zachodniej gminy oraz w części północno-wschodniej, 30 – 50 m^3/h w części centralnej, 10 – 30 m^3 w części południowo-wschodniej. Stopień zagrożenia tych wód jest niski, ze względu na generalny brak ognisk zanieczyszczeń, odporność poziomu jednak ze względu na brak izolacji jest niska. Jakość wody jest średnia (IIb), woda wymaga prostego uzdatnienia.[8]

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów dostępnych na stronie Państwowej Służby Hydrogeologicznej północna część gminy oraz sołectwa Grocholub znajduje się w obrębie udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka. Na pozostałym obszarze brak jest głównych lub lokalnych zbiorników wód podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych cała gmina Walce oraz sołectwo Grocholub znajduje się w JCWPd nr PLGW6000127.

Ujęcia wód podziemnych

[8] Górnik M. Mapa Hydrogeologiczna Polski, ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1997 r.

Na terenie sołectwa Grocholub nie występują ujęcia wód podziemnych dla których ustanowiono by strefy ochrony bezpośredniej lub pośredniej.

2.5 KLIMAT

Klimat gminy Walce wykazuje cechy przejściowe między typem oceanicznym a kontynentalnym. Według klasyfikacji R. Gumińskiego na dzielnice rolniczo-klimatyczne, obszar gminy znajduje się w obrębie dzielnicy XIV Wrocławskiej.

Teren gminy leży w regionie nadodrzańskim, który posiada jeden z cieplejszych klimatów w Polsce. Charakteryzuje się on wszystkimi cechami typowymi dla przejściowej, oceaniczno - kontynentalnej odmiany klimatu umiarkowanego. Odznacza się on małym zróżnicowaniem termicznym. Średnia temperatura wynosi 8,4^{o}C. Lato trwa tutaj ponad 90 dni, a bezzimie powyżej 290 dni. Liczba dni w roku z temperaturą poniżej 0°C mieści się w przedziale od 60 do 75. Pozostałe parametry klimatu są następujące:

- Średnia roczna temperatura wynosi +9°C.
- Średnia temperatura stycznia wynosi -1°C.
- Średnia temperatura lipca wynosi +18°C.
- Średnia temperatura okresu od kwietnia do września wynosi +14°C.
- Amplituda między minimalną, a maksymalną temp. wynosi 62,5 °C.

Przeciętna ilość opadów atmosferycznych w roku waha się między 600, a 700 mm, z czego na okres od kwietnia do września przypada około 400 mm. Liczba dni z opadem śnieżnym należy tu do najniższych w Polsce. W styczniu notuje się od 8 do 12 dni z opadem, a w miesiącach następnych liczba ta spada, zbliżając się w maju do zera. Ilość dni w roku z opadami śniegu waha się między 35, a 50.

W stosunku do podanych powyżej danych obecnie jednak obserwuje się zmiany klimatyczne, które przejawiają się przede wszystkim wzrostem średniej rocznej temperatury, mniejszą liczbą opadów, zmianą ich charakteru (częste okresy susz, przerywane krótkimi epizodami opadów nawalnych), znikomą liczbą dni z pokrywą śniegową. Zwłaszcza w ostatnich latach ta zmiana klimatu jest coraz bardziej zauważalna. Obecnie brak jest powszechnie dostępnych danych z poszczególnych stacji pomiarowych, publikowane są tylko dane ze stacji głównych. Najbliżej położoną taką stacją jest stacja Racibórz, dane z niej z wielolecia 1990 – 2020[9] zostały przedstawione w tabeli poniżej. Zauważalna jest wyższa temperatura średnia wynosząca 9,3^{o}C, niższa liczba opadu średniego 604 mm oraz zdecydowanie niższa liczba dni z pokrywą śnieżną wynosząca zaledwie ok. 13 dni.

Kierunki wiatrów nawiązują do ogólnej cyrkulacji atmosferycznej i są lokalnie modyfikowane przez rzeźbę i zabudowę terenu. Dla stacji meteorologicznej Racibórz przeważają wiatry z sektora zachodniego (W, SW, NW) wiejące w ponad 48,4% dni w roku, natomiast udział wiatrów pozostałych wynosi: wiatry z kierunków N, NE i E 24,4% oraz wiatry SE i S 26,5%, średnie prędkości wiatrów wynosiły 3,2 m/s. Procentowy udział dni z ciszą wynosił zaledwie 0,7%.

Tabela 1 Procentowy rozkład kierunków wiatru w przedziałach prędkości (na wysokości wiatromierza) - stacja Racibórz

N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisza

[9] https://klimat.imgw.pl/pl/climate-normals/

14	4,9	5,5	13,8	12,7	18,1	12,3	18	0,7

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu gminy wykazuje niewielkie zróżnicowanie, zarówno pod względem struktury przestrzennej i bogactwa form morfologicznych, jak i deniwelacji terenu. Generalnie obszar gminy charakteryzuje się krajobrazem równinnym przechodzącym w części południowo - wschodniej i północno - zachodniej w rzeźbę falistą. Spadki terenu kształtują się w większości w przedziale 0 - 3%. Elementami urozmaicającymi krajobraz sołectwa są doliny rzeczne, przede wszystkim dolina Straduni i Swornicy wraz z dolinkami ich dopływów, wcięte w obszar wysoczyznowy, gdzie deniwelacje terenu dochodzą do ok. 8 m.[10] Generalnie jednak cała powierzchnia sołectwa stanowi stosunkowo płaską równinę wysoczyznową zbudowaną przez utwory lodowcowe.

Zagrożenie osuwiskowe

Na podstawie danych Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej PIG oraz suikzp gminy Walce na terenie sołectwa Grocholub nie odnotowano obszarów, na których stwierdzono by osuwiska lub zagrożonych występowaniem ruchów masowych ziemi.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Na terenie sołectwa Grocholub dominują gleby zaliczane do kompleksu żytniego bardzo dobrego 4, żytniego dobrego 5 oraz żytniego słabego 6, na niewielkich fragmentach występują również gleby kompleksu pszennego dobrego 2. W dolinach cieków występują użytki zielone średnie 2z. Na dużych powierzchniach sołectwa w obrębie wysoczyzny dominują gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne Bw, gleby brunatne właściwie B oraz gleby bielicowe i pseudobielicowe A. W dolinie Dopływu spod Grocholuba oraz Straduni występują czarne ziemie zdegradowane i gleby szare Dz oraz gleby aluwialne glejowe FG. Na terenie sołectwa dominują użytki rolne klas RIVa i RIVb, w części południowej zauważalne są większe płaty gleb klasy III, zaś w części północnej gleb klasy V. Zdecydowana większość gleb pozostaje w użytkowaniu jako wielkopowierzchniowe grunty orne.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu sołectwa Grocholub nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie zostały tu również ustanowione obszary, ani tereny górnicze.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Teren sołectwa Grocholub nie odbiega charakterem swojego zagospodarowania od innych wsi gminy Walce oraz Opolszczyzny. W centrum sołectwa znajduje się zurbanizowana zabudowa wsi, natomiast w otoczeniu wielkopowierzchniowe grunty orne, pozostające w uprawie. Głowna część doliny Swornicy znajduje się poza północno-zachodnią granicą opracowania, na terenie sołectwa zagospodarowana jest ona jako grunty orne.

[10] Rozdział na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Walce dla potrzeb zmian suikzp i mpzp, Bio-Plan, Krasiejów, 2009 r.;

Również dolina Straduni nie zaznacza się w sposób szczególny, choć wzdłuż jej brzegów, jak również wzdłuż cieków Dopływ z Walców oraz Dopływ spod Grocholubia rosną zadrzewienia o charakterze łęgowym, głównie w formie dość wąskich pasów pojedynczych, czy podwójnych szpalerów olch. Bardzo cennym elementem sołectwa jest aleja drzew (klony, lipy, topole) rosnąca na południe i północ od centrum przy ul. Opolskiej i ul. Miodowej.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na terenie Sołectwa Grocholub nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13). Dolina Straduni oraz dolina Swornicy były proponowane w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Walce do objęcia ochroną prawną oraz do zachowania przed zmianami zagospodarowania, również aleje drzew wskazywano jako cenne, potencjalnie do objęcia ochroną jako pomniki przyrody.

W literaturze[11] przedmiotu na terenie sołectwa Grocholub nie wyznaczono głównych korytarzy ekologicznych. Nie mniej doliny Straduni i Swornicy, jak również wielkopowierzchniowe grunty orne, które otaczają zurbanizowane centrum sołectwa pełnią funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych.

2.10 KRAJOBRAZ

Grocholub to wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1228 roku jako "Grocholuba". Do pierwszej połowy XVI wieku podlegała Zakonowi Norbertanek z Czarnowąs. Położony na skraju wsi majątek ziemski przeszedł następnie na własność hrabiego von Oppersdorf (właściciela Głogówka) wraz z dziesięciną od gospodarstw wiejskich. Od 1892 roku Grocholub posiadał własną szkołę. Znaną osobą wywodzącą się z tej wsi jest Adolf Baron, który przez 34 lata (1898-1932) pełnił funkcję burmistrza Krapkowic. Na terenie sołectwa dominuje krajobraz wielkopowierzchniowych gruntów ornych charakterystyczny dla Opolszczyzny, a w centrum zwarta zabudowa wsi. Generalnie krajobraz sołectwa jest harmonijny, nie występują tu znaczące formy wpływające negatywnie na krajobraz.

Audyt krajobrazowy województwa opolskiego został przyjęty uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r., na terenie sołectwa Grocholub nie wskazywano w audycie krajobrazów priorytetowych.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na terenie sołectwa Grocholub ochronie konserwatorskiej podlega historyczny układ wsi, zasoby kulturowe w postaci kapliczek i krzyży przydrożnych oraz stanowiska archeologiczne.

[11] Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z potrzeby wprowadzenia ograniczenia możliwości realizacji obiektów budowlanych związanych produkcją rolniczą na terenach wskazanych w ww. planie miejscowym w ramach przeznaczenia RP - rolnych bez prawa zabudowy siedliskowej, a w szczególności w celu ograniczenia możliwości realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie hodowli zwierząt. Dla obszaru, dla którego sporządza się zmianę planu obowiązuje miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub, zatwierdzony uchwałą nr XIII/72/03 Rady Gminy Walce z dnia 24 listopada 2003 r., w którym to na terenach RP możliwa jest realizacja obiektów związanych z produkcją roślinną i hodowlaną, właściwie bez jakichkolwiek ograniczeń. W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany projektu obowiązywałby tu mpzp z 2003 r. i na terenach RP mogły by powstawać obiekty produkcji rolniczej praktycznie bez żadnych ograniczeń.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie sołectwa Grocholub nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska dotyczących obszarów podlegających ochronie. Nie występują tu formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tego terenu ochroną. Brak jest tu znaczących problemów ochrony środowiska i nie występują tu inne znaczące presje na środowisko naturalne. Pewnym problemem jest możliwość realizacji obiektów związanych z produkcją roślinną i zwierzęcą na terenach RP. W ostatnich latach pojawiały się plany takich realizacji, które spotkały się z niezadowoleniem i sprzeciwem lokalnych społeczności. Z tego też powodu wprowadzona jest niniejsza zmiana, która ma na celu ograniczenie lokalizowania tego typu obiektów.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Wprowadzona zmiana do mpzp z 2003 r. ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko oraz ograniczenie konfliktów społecznych. W obecnym stanie prawnym istnieje możliwość realizacji, zgodnie z §26 pkt 3 uchwały z 2003 r. obiektów związanych z produkcją roślinną i hodowlaną. W celu uporządkowania tej kwestii i wprowadzenia zasad lokalizacji projekt wprowadza do tekstu uchwały z 2003 r. następujące zmiany:

3) w § 9 po pkt 26 dodaje się pkt 27 i 28 w brzmieniu:

„27) produkcja roślinna – podstawowy dział rolnictwa obejmujący całokształt działań związanych z uprawą roślin w celu pozyskania płodów rolnych, służący zaspokajaniu potrzeb żywnościowych ludzi, dostarczaniu pasz dla zwierząt oraz pozyskiwaniu surowców dla przemysłu;

28) produkcja zwierzęca – dział rolnictwa zajmujący się pozyskiwaniem produktów pochodzenia zwierzęcego, takich jak mięso, mleko, jaja, wełna, skóry oraz żywca rzeźnego, opierająca się na planowej opiece, żywieniu i doskonaleniu ras zwierząt gospodarskich.";

4) w § 26 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych związanych z:

a) produkcją roślinną,

b) *produkcją zwierzęcą z wyłączeniem przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;".*

Tak więc w stosunku do mpzp z 2003 r. nastąpi ograniczenie możliwości realizacji przedsięwzięć czy obiektów, które mogłyby negatywnie wpływać na środowisko. W przepisach *(Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Dz. U z 2019 r. poz. 1839)* przyjmuje się, że chów lub hodowla zwierząt może stanowić przedsięwzięcie zawsze znacząco oddziałujące na środowisko w sytuacji, gdy liczbie zwierząt jest nie mniejsza niż 210 DJP. Natomiast za potencjalnie oddziałującą na środowisko uznana jest, gdy:

a) Liczba zwierząt jest nie mniejsza niż 40 DJP i mniejszej niż 210 DJP – jeżeli ta działalność będzie prowadzona:

– w odległości mniejszej niż 210 m od:

– – terenów lub gruntów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, tj. mieszkaniowych, rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne, innych zabudowanych z wyłączeniem cmentarzy i grzebowisk dla zwierząt, zurbanizowanych niezabudowanych lub w trakcie zabudowy, rekreacyjno-wypoczynkowych z wyłączeniem kurhanów, pomników przyrody oraz terenów zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, nie uwzględniając nieruchomości gospodarstwa, na którego terenie chów lub hodowla będą prowadzone,

– – zrealizowanego, realizowanego lub planowanego przedsięwzięcia chowu lub hodowli zwierząt innych niż norki, w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP.

– na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody,

b) w liczbie nie mniejszej niż 60 DJP i mniejszej niż 210 DJP – na obszarach innych niż wymienione w lit. a;

Tak więc na terenach RP nastąpi znaczące ograniczenie możliwości realizacji obiektów o charakterze produkcji roślinnej i zwierzęcej w stosunku do ustaleń obowiązującego mpzp z 2003 r.

Uciążliwości mogą wystąpić w związku z lokowaniem obiektów produkcji rolniczej na terenach RP. Głównie obawy wiążą się tu z uciążliwościami zapachowymi, które mogą wystąpić od obiektów w rodzaju chlewnie, obory, kurniki itp. Odory na dzień dzisiejszy ciągle

nie są w Polsce regulowane, nie mniej istnieje możliwość, że takie uciążliwości wystąpią. Właściciele takich obiektów powinni w jak największym stopniu ograniczyć wystąpienie negatywnych oddziaływań, mając na uwadze przeważający mieszkaniowy charakter sołectwa Grocholub. W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań wprowadzono wyżej opisane zmiany. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, gdyż w zmianie uchwały z 2026 r. wprowadzono przepisy, które uniemożliwiają realizację potencjalnie i zawsze oddziałujących przedsięwzięć na terenach oznaczonych jako RP.

Na terenach RP nie występują obowiązujące formy ochrony przyrody, nie wskazano również krajobrazów priorytetowych w Audycie Krajobrazu Województwa Opolskiego. Nie przewiduje się więc jakiegokolwiek zagrożenia dla form ochrony przyrody lub krajobrazu.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczpospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2003 r. ustalono rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które zapewnią właściwe kształtowanie zabudowy oraz ograniczą możliwość powstawania negatywnych oddziaływań. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, gdyż w zmianie uchwały z 2026 r. wprowadzono przepisy, które uniemożliwiają realizację potencjalnie i zawsze oddziałujących przedsięwzięć na terenach oznaczonych jako RP. Należy również mieć na uwadze, że obecnie – w stosunku do 2003 r. – obowiązuje duża ilość przepisów z zakresu ochrony środowiska, wód czy przyrody, które zostały wprowadzone po wejściu Rzeczpospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Wszystkie te przepisy powszechnie obowiązują i musza być stosowane przy realizacji i lokowaniu poszczególnych przedsięwzięć.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na terenie sołectwa Grochlub, jak i w jego pobliżu nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j Dz. U. z 2026 poz. 538) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Gminy. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z podjętą z uchwałą nr XXXI/229/2026 Rady Gminy Walce z dnia 25 lutego 2026 r. przystąpiono do sporządzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub. Obszar objęty projektem zmiany planu miejscowego obejmuje grunty wsi Grocholub, w granicach określonych w uchwale nr XIII/72/03 Rady Gminy Walce z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub.

Sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest związane z potrzebą wprowadzenia ograniczenia możliwości realizacji obiektów budowlanych związanych produkcją rolniczą na terenach wskazanych w ww. planie miejscowym w ramach przeznaczenia RP - rolnych bez prawa zabudowy siedliskowej, a w szczególności w celu ograniczenia możliwości realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko związanych z hodowlą zwierząt. Dla obszaru, dla którego sporządza się zmianę planu, obowiązuje miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grocholub, zatwierdzony uchwałą nr XIII/72/03 Rady Gminy Walce z dnia 24 listopada 2003 r., w którym to na terenach RP możliwa jest realizacja obiektów związanych z produkcją roślinną i hodowlaną, właściwie bez jakichkolwiek ograniczeń. W celu uporządkowania tej kwestii i wprowadzenia zasad lokalizacji projekt wprowadza do tekstu uchwały z 2003 r. następujące zmiany:

1) *w § 9 po pkt 26 dodaje się pkt 27 i 28 w brzmieniu:*
   - *„27) produkcja roślinna – podstawowy dział rolnictwa obejmujący całokształt działań związanych z uprawą roślin w celu pozyskania płodów rolnych, służący zaspokajaniu potrzeb żywnościowych ludzi, dostarczaniu pasz dla zwierząt oraz pozyskiwaniu surowców dla przemysłu;*
   - *28) produkcja zwierzęca – dział rolnictwa zajmujący się pozyskiwaniem produktów pochodzenia zwierzęcego, takich jak mięso, mleko, jaja, wełna, skóry oraz żywca rzeźnego, opierająca się na planowej opiece, żywieniu i doskonaleniu ras zwierząt gospodarskich.”;*
2) *w § 26 pkt 3 otrzymuje brzmienie:*
   - *„3) dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych związanych z:*
     - *c) produkcją roślinną,*
     - *d) produkcją zwierzęcą z wyłączeniem przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;”.*

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakłada prowadzenie racjonalnej gospodarki przestrzennej na terenach rolniczych, zgodnej z potrzebami mieszkańców oraz inwestorów, a także szczegółowo rozstrzyga o możliwości sytuowania obiektów budowlanych związanych z produkcją roślinną i zwierzęcą. Regulując zasady zagospodarowania terenów zmiana planu będzie sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi.

Na terenach RP nastąpi znaczące ograniczenie możliwości realizacji obiektów o charakterze produkcji roślinnej i zwierzęcej w stosunku do ustaleń obowiązującego mpzp z 2003 r.

Uciążliwości mogą wystąpić w związku z lokowaniem obiektów produkcji rolniczej na terenach RP. Głównie obawy wiążą się tu z uciążliwościami zapachowymi, które mogą wystąpić od obiektów w rodzaju chlewnie, obory, kurniki itp. Odory na dzień dzisiejszy ciągle nie są w Polsce regulowane, nie mniej istnieje możliwość, że takie uciążliwości wystąpią. Właściciele takich obiektów powinni w jak największym stopniu ograniczyć wystąpienie negatywnych oddziaływań, mając na uwadze przeważający mieszkaniowy charakter sołectwa Grocholub. W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań wprowadzono wyżej opisane zmiany, które spowodują, że nie będzie możliwości realizacji przedsięwzięć zawsze lub potencjalnie oddziałujących na środowisko związanych z produkcją roślinną.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami prawa.

Zmiana mpzp obejmuje sołectwo Grocholub w gminie Walce, zajmuje ono północno-wschodnią i centralną część gminy. Powierzchnia sołectwa wynosi ok. 697 ha, zaś powierzchnia całej gminy ok. 6923 ha. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Kędzierzyn-Koźle i ark. Krapkowice powierzchniową budowę geologiczną tworzą w centralnej części sołectwa, w obrębie wysoczyzny piaski i żwiry wodnomorenowe deponowane w okresie Zlodowacenia Środkowopolskiego. Zachodnią, północno-zachodnią, wschodnią i północno-wschodnią część sołectwa obejmują doliny Swornicy oraz Dopływu spod Grocholubia. Powierzchniowa budowę geologiczną tworzą tu osady rzeczne w postaci mułków, piasków i żwirów. Przez północno-wschodnią część sołectwa przepływa Dopływ spod Grocholubia, zaś w części południowo-wschodniej niewielki ciek Dopływ z Walców, który uchodzi do Straduni. Sama Stradunia przepływa na niewielkim południowo-wschodnim fragmencie sołectwa. Tuż poza północno-zachodnią granicą sołectwa przepływa ciek Swornica, a część doliny tego cieku znajduje się już w obrębie sołectwa. W części centralnej Grocholubia generalnie brak jest jakichkolwiek cieków, nawet w postaci rowów melioracyjnych. Na terenie sołectwa nie występują również jakiekolwiek zbiorniki wód powierzchniowych, za wyjątkiem kilku niewielkich przyogrodowych oczek wodnych. W podłożu sołectwa Grocholub nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie zostały tu również ustanowione obszary, ani tereny górnicze. Teren sołectwa Grocholub nie odbiega charakterem swojego zagospodarowania od innych wsi gminy Walce oraz Opolszczyzny. W centrum sołectwa znajduje się zurbanizowana zabudowa wsi, natomiast w otoczeniu wielkopowierzchniowe grunty orne, pozostające w uprawie. Głowna część doliny Swornicy znajduje się poza północno-zachodnią granicą opracowania, na terenie sołectwa zagospodarowana jest ona jako grunty orne. Również dolina Straduni nie zaznacza się w sposób szczególny, choć wzdłuż jej brzegów, jak również wzdłuż cieków Dopływ z Walców oraz Dopływ spod Grocholubia rosną zadrzewienia o charakterze łęgowym, głównie w formie dość wąskich pasów pojedynczych, czy podwójnych szpalerów olch. Bardzo cennym elementem sołectwa jest aleja drzew (klony, lipy, topole) rosnąca na południe i północ od centrum przy ul. Opolskiej i ul. Miodowej. Na terenie Sołectwa Grocholub nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia

o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13). Dolina Straduni oraz dolina Swornicy były proponowane w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Walce do objęcia ochroną prawną oraz do zachowania przed zmianami zagospodarowania, również aleje drzew wskazywano jako cenne, potencjalnie do objęcia ochroną jako pomniki przyrody.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2003 r. ustalono rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które zapewnią właściwe kształtowanie zabudowy oraz ograniczą możliwość powstawania negatywnych oddziaływań. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, gdyż w zmianie uchwały z 2026 r. wprowadzono przepisy, które uniemożliwiają realizację potencjalnie i zawsze oddziałujących przedsięwzięć na terenach RP. Należy również mieć na uwadze, że obecnie – w stosunku do 2003 r. – obowiązuje duża ilość przepisów z zakresu ochrony środowiska, wód czy przyrody, które zostały wprowadzone po wejściu Rzeczpospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Wszystkie te przepisy powszechnie obowiązują i musza być stosowane przy realizacji i lokowaniu poszczególnych przedsięwzięć.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2000: Mapa hydrograficzna w skali 1:50000 ark. Kędzierzyn-Koźle, GGK, Warszawa;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2023 r. MŚ, PIG, Warszawa 2024 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, http://baza.pgi.gov.pl/;

Górnik M. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1997 r.

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, http://baza.pgi.gov.pl/;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;

Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995 r.;

Mandrela L., Aniszczyk M. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Krapkowice, PIG, Warszawa, 1997 r.

Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Walce dla potrzeb zmian suikzp i mpzp, Bio-Plan, Krasiejów, 2009 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne dla mpzp wsi Stradunia, Geologic, Rybnik, lipiec, 2013 r.

Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Walce, Geologic Tomasz Miłowski, czerwiec 2025 r.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, http://www.psh.gov.pl;

Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Walce zatwierdzonego uchwałą nr LXXII/565/2023 Rady Gminy Walce z dnia 28 grudnia 2023 r.;

Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1993 r.;

Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Krapkowice, PIG, Warszawa, 1993 r.